LINEÆR ALGEBRA

MM 2: Tirsdag 14. marts 2023

kl. 08.15 i B2-104

Emner: Vektorrum

Underrum

Uddrivelse/fortrængning

Ligningssystemer

Eksempler på vektorrum

Læsning: [EK] s. 282 – 287, s. 309 – 313 (evt. 334-335 som optakt til LA3)

Som en hjælp er svaret til hver opgave angivet med grøn skrift efter opgaverne.

Med venlig hilsen Troels

Opgaver:

Opgave 2.1

Matrixen A er givet ved:

$$A = \left\{ \begin{array}{cc} 4 & 0 \\ 0 & 0 \end{array} \right\}$$

- **a.** Vis at vektoren $a = \begin{cases} 0 \\ 4 \end{cases}$ tilhører nulrummet for A.
- b. Hvad er rangen og nulliteten af A?
- c. Find nulrummet for A.
- ${f d.}\;\;$ Gentag alle de ovenstående spørgsmål for matrixen B , som er givet ved:

$$B = \left\{ \begin{array}{cc} 4 & 0 \\ 8 & 0 \end{array} \right\}$$

Opgave 2.2

Matrixen A er givet ved:

$$A = \left\{ \begin{array}{ccc} 5 & -3 & 2 \\ 0 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 0 \end{array} \right\}$$

- **a.** Find rangen af A.
- **b.** Find nulliteten af *A* (dimensionen af nulrummet).
- **c.** Find determinanten for A.
- **d.** Undersøg om de tre vektorer a,b og (a + b) tilhører nulrummet for A. Vektorerne er givne ved:

$$\mathbf{a} = \left\{ \begin{array}{c} 1 \\ 1 \\ -1 \end{array} \right\} \qquad \qquad \mathbf{b} = \left\{ \begin{array}{c} 0 \\ 1 \\ 1,5 \end{array} \right\}$$

e. Gentag alle de ovenstående spørgsmål for matrixen *B*, som er givet ved:

$$B = \{ 5 \quad -3 \quad 2 \}$$

Opgave 2.3

Betragt alle vektorer i \mathbb{R}^3 , hvorom det gælder, at 5x - 3y + 2z = 0

 \mathbb{R}^3 står for sæt af 3 reelle tal. Dvs. det kunne være det 3-dimensionelle rum, der beskrives. Symbolerne x,y,z står for komposanterne i de angivne vektorer.

- a. Vis at de angivne vektorer udgør et vektorrum.
- **b.** Find dimensionen.
- c. Find en base.

Opgave 2.3b

Givet følgende tre sæt af vektorer, angiv i hvert tilfælde om der er tale om et vektorrum og begrund hvorfor/hvorfor ikke. I fald der er tale om et vektorrum, angiv dimensionen heraf og en base for vektorrummet:

- 1) alle vektorer i \mathbb{R}^2 hvorom det gælder at |x| < 1, |y| < 1 , dvs. hvor komposanternes absolutte værdi er mindre end 1.
- 2) alle vektorer i \mathbb{R}^3 hvorom det gælder at 2x + 3z = 0.
- 3) alle vektorer i \mathbb{R}^1

Opgave 2.4

Betragt alle vektorer i \mathbb{R}^5 , hvorom det gælder, at de 3 første komposanter er 0.

- a. Vis at de angivne vektorer udgør et vektorrum.
- **b.** Find dimensionen.
- c. Find en base.

Opgave 2.5

Betragt alle vektorer i \mathbb{R}^3 , hvorom det gælder, at 2x + 3y - z = 0 samt x - 4y + z = 0.

- a. Vis at de angivne vektorer udgør et vektorrum.
- **b.** Find dimensionen.
- c. Find en base.

Opgave 2.6

Matrixen A er givet ved:

$$A = \left\{ \begin{array}{ccccc} -2 & -5 & 8 & 0 & -17 \\ 1 & 3 & -5 & 1 & 5 \\ 3 & 11 & -19 & 7 & 1 \\ 1 & 7 & -13 & 5 & -3 \end{array} \right\}$$

- a. Rækkereducér A til echelonform.
- **b.** Find rangen af A.
- **c.** Find en base for rækkerummet.
- **d.** Find en base for søjlerummet.
- e. Find en base for nulrummet.
- **f.** Angiv dimensionerne af de tre rum og relatér dem til antallet af søjler i *A*.

Opgave 2.7

Matrixen A er givet ved:

$$A = \left\{ \begin{array}{ccc} 2 & 3 & -1 \\ 1 & -4 & 1 \\ 0 & 0 & 0 \end{array} \right\}$$

- **a.** Find rangen af A.
- **b.** Find nulliteten af A (dimensionen af nulrummet).
- **c.** Find determinanten for *A*.
- **d.** Undersøg om de tre vektorer a,b og (a+b) tilhører nulrummet for A. Vektorerne er givne ved:

$$\mathbf{a} = \left\{ \begin{array}{c} 1\\3\\11 \end{array} \right\} \qquad \qquad \mathbf{b} = \left\{ \begin{array}{c} 2\\6\\22 \end{array} \right\}$$

Opgave 2.8

Matrixen A er givet ved:

$$A = \left\{ \begin{array}{rrrrr} -3 & 6 & -1 & 1 & -7 \\ 1 & -2 & 2 & 3 & -1 \\ 2 & -4 & 5 & 8 & -4 \end{array} \right\}$$

- a. Rækkereducér A til echelonform.
- **b.** Find rangen og nulliteten af A.
- **c.** Find en base for nulrummet.

Facitliste

Opgave 2.1: OK, r=1, nul.=1, $k \cdot \begin{Bmatrix} 0 \\ 1 \end{Bmatrix}$ B giver det samme som A.

Opgave 2.2: r=1, nul.=2, $\Delta A = 0$, Ja,ja,ja Samme undtagen determinant, som ikke er defineret.

Opgave 2.3: Ja, dim=2, Eksempelvis: $\left\{\begin{array}{c} 2\\0\\(-5) \end{array}\right\}$ og $\left\{\begin{array}{c} 0\\2\\2 \end{array}\right\}$

Opgave 2.3b:

- 1) ja? nej?
- 2) ja, dim = 2, {[3, 0, -2], [0, 1, 0]}
- 3) ja, dim = 1, 1

Opgave 2.4: Ja, dim=2, Eksempelvis: $\begin{cases} 0 \\ 0 \\ 0 \\ 1 \\ 0 \end{cases} \text{ og } \begin{cases} 0 \\ 0 \\ 0 \\ 0 \\ 1 \\ 1 \end{cases}$

Opgave 2.5: a:OK b: dim=1 c, eksempelvis: $\begin{cases} 1\\3\\11 \end{cases}$

Opgave 2.6: a: $\left\{ \begin{array}{ccccc} 1 & 3 & -5 & 1 & 5 \\ 0 & 1 & -2 & 2 & -7 \\ 0 & 0 & 0 & -4 & 20 \\ 0 & 0 & 0 & 0 & 0 \end{array} \right\} \quad \text{b: r=3}$

 $u_1 = \{ \, 1 \quad 3 \quad -5 \quad 1 \quad 5 \, \} \qquad u_2 = \{ \, 0 \quad 1 \quad -2 \quad 2 \quad -7 \, \} \qquad u_3 = \{ \, 0 \quad 0 \quad 0 \quad -4 \quad 20 \, \}$

$$u_1 = \{1 \ 3 \ -5 \ 1 \ 5\} \qquad u_2 = \{0 \ 1 \ -2 \ 2$$
 d, eksempelvis:
$$u_1 = \begin{cases} -2 \\ 1 \\ 3 \\ 1 \end{cases} \qquad u_2 = \begin{cases} -5 \\ 3 \\ 11 \\ 7 \end{cases} \qquad u_3 = \begin{cases} 0 \\ 1 \\ 7 \\ 5 \end{cases}$$
 e, eksempelvis:
$$u_1 = \begin{cases} 5 \\ 0 \\ -3 \\ -10 \\ -2 \end{cases} \qquad u_2 = \begin{cases} 0 \\ 5 \\ 1 \\ -5 \\ -1 \end{cases}$$

$$u_1 = \begin{cases} 5 \\ 0 \\ -3 \\ -10 \\ -2 \end{cases} \qquad u_2 = \begin{cases} 0 \\ 5 \\ 1 \\ -5 \\ -1 \end{cases}$$

f: dim(rækkerum)= 3, dim(søjlerum)=3, dim(nulrum)=2, rang(A)=3, antal søjler=5.